VNG

Consequenties uitspraken CRvB voor Wmo beleid gemeenten

14, 15 en 23 januari 2019

Programma

10:00	Opening en toelichting op het programma door Linda Hazenkamp (VNG)
10:15	Presentatie door Esther Schaake (Pels Rijcken)
11:00	Vragenronde
11:30	Pauze
11:45	Vragen en discussie
12:30	Afsluiting

Gemeenten moeten aan de bak na uitspraak inzake resultaatgericht indiceren Wmo

de Rechtspraak

UITSPRAAK CRVB DOODSTEEK RESULTAATGERICHT INDICEREN

Gemeenten moeten concrete afspraken maken over huishoudelijke hulp

CLAIM UW HUISHOUDELIJKE ZORG TERUG!

CRvB 18 mei 2016 (Rotterdam)

De Centrale Raad heeft geoordeeld dat:

“ De beleidsregels noch het toekenningsbesluit verschaffen ***inzicht in de vraag op welke concrete wijze invulling wordt gegeven aan het bereiken van de resultaten van een schoon en leefbaar huis en het kunnen beschikken over schone en draagbare kleding en hoe met de te behalen resultaten een als compensatie te kwalificeren resultaat van huishoudelijke verzorging kan worden verkregen.”***

CRvB 18 mei 2016 (Rotterdam)

Verder oordeelt de Centrale Raad dat als een zorgaanbieder met de cliënt afstemt op welke wijze compensatie plaatsvindt, dat slechts in overeenstemming met de Wmo 2007 is, als **“*die afstemming geschiedt ter uitvoering van een door het College genomen beschikking over de concrete hoeveelheid zorg die aan die persoon moet worden geboden*”.**

Rechtspraak na 18 mei 2016

Verschillende rechtbanken hebben na 18 mei 2016 uitspraken gedaan over resultaatgericht indiceren

Rechtbank Gelderland

"…als de wijze waarop het resultaat dient te worden bereikt wordt geconcretiseerd op een wijze die op basis van objectieve criteria kan worden getoetst. Uit de uitspraak van de Centrale Raad van 18 mei 2015 (ECLI:NL:CRVB:2016:1402) volgt dat concreet moet zijn welke activiteiten moeten worden verricht om het resultaat te bereiken, ***hoeveel tijd*** *daarvoor nodig is en met welke frequentie deze activiteiten moeten worden verricht."*

Rechtspraak na 18 mei 2016

Voorzieningenrechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant

"*Naar het oordeel van de voorzieningenrechter zijn deze uitspraken mutatis mutandis ook van toepassing op* ***het toekennen van begeleiding*** *op resultaatgebieden onder de reikwijdte van de Wmo 2015. Dit betekent dat niet alleen concreet moet zijn welke activiteiten moeten worden verricht om het resultaat te bereiken, maar ook hoeveel tijd daarvoor nodig is en met welke frequentie deze activiteiten moeten worden verricht."*

Rechtspraak na 18 mei 2016

"*Door te indiceren in resultaatgebieden en het ondersteuningsplan onderdeel uit te laten maken van het indicatiebesluit, is* ***voldoende inzicht*** *verschaft in de vraag op welke concrete wijze invulling wordt gegeven aan het bereiken van de resultaten “een schoon en leefbaar huis” en “het beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding” en hoe met de te behalen resultaten een als compensatie te kwalificeren resultaat van de huishoudelijke verzorging kan worden verkregen. Dat de te besteden tijd (per activiteit) niet wordt vermeld, doet hier niet aan af."*

Rb. Rotterdam 19 februari 2018, ECLI:NL:RBROT:2018:1002

CRvB 18 oktober 2017

"*De gemachtigde van het college heeft ter zitting verklaard dat het college kennis heeft genomen van de uitspraken van de Raad van 18 mei 2016 (ECLI:NL:CRVB:2016:1402 en ECLI:NL:CRVB:2016:1403) en bezig is om zijn beleid daaraan aan te passen. De gemachtigde van het college heeft erkend dat de besluitvorming in het (gewijzigde) besluit van 29 juni 2015, zoals gehandhaafd in het bestreden besluit niet in overeenstemming is met genoemde uitspraken* ***nu een op (onafhankelijk) objectief, deugdelijk onderzoek berustende normering voor de toekenning van huishoudelijke ondersteuning ontbreekt."***

CRvB 8 oktober 2018

- Client heeft astma COPD, rugklachten, oogklachten en psychische klachten
- Vanaf 10 juni 2013: 4 uur per week HH
- In het leveringsplan wordt per ruimte in de woning vermeld welke werkzaamheden moeten worden uitgevoerd, door wie en met welke frequentie
- GGD heeft twee keer geconstateerd dat er sprake is van vervuiling

CRvB 8 oktober 2018

*"In feite weet verzoeker door deze wijze van verstrekking van een maatwerkvoorziening tot op heden niet op **hoeveel uur** ondersteuning hij kan rekenen. Dat het college in het bestreden besluit voor de concretisering van de aanspraak heeft verwezen naar het bijgevoegde leveringsplan, waarin per woonruimte is vermeld welke werkzaamheden moeten worden uitgevoerd, door wie en met welke frequentie, doet hieraan niet af."*

CRvB 8 oktober 2018

Beleidsregels Voorzieningen Maatschappelijke Ondersteuning Steenbergen 2015:

"*Onder een schoon en leefbaar huis wordt verstaan dat de woning schoon moet zijn volgens algemeen gebruikelijke hygiënische normen. Iedereen die in de woning woont, moet gebruik kunnen maken van een schone huiskamer, een schoon slaapvertrek, schoon beddengoed, een schone keuken, een schone douche, toilet en gang. Leefbaar staat ook voor opgeruimd en functioneel*"

CRvB 8 oktober 2018

Beleidsregels Voorzieningen Maatschappelijke Ondersteuning Steenbergen 2015:

"*Onder een schoon en leefbaar huis wordt verstaan dat de woning schoon moet zijn volgens algemeen gebruikelijke hygiënische normen. Iedereen die in de woning woont, moet gebruik kunnen maken van een schone huiskamer, een schoon slaapvertrek, schoon beddengoed, een schone keuken, een schone douche, toilet en gang. Leefbaar staat ook voor opgeruimd en functioneel*"

CRvB 8 oktober 2018

"Nu niet is gebleken dat de in de Beleidsregels genoemde maatstaven voor een schoon en leefbaar huis op zodanig onderzoek berusten, bestaat geen inzicht in de vraag welk niveau van schoon voor een huishouden verantwoord is, welke concrete activiteiten daarvoor verricht moeten worden, met welke frequentie deze activiteiten verricht moeten worden en met name hoeveel tijd nodig is om de activiteiten te verrichten om te kunnen spreken van een schone en leefbare woning."

CRvB 8 oktober 2018

"Het staat het college vrij om de huishoudelijke ondersteuning van verzoeker na aanpassing van de gemeentelijke regelgeving conform 4.11 en 4.12 en na herbeoordeling met inachtneming van artikel 2.3.2 van de Wmo 2015 in te trekken of te wijzigen voor de toekomst."

CRvB 8 oktober 2018

Consequenties voor de praktijk (huishoudelijke ondersteuning)

- Het noemen van tijd in de beschikking (of het ondersteuningsplan) is noodzakelijk in verband met de rechtszekerheid
- De tijd moet gebaseerd zijn op 'deugdelijk onderzoek'
- In het individuele geval moet worden getoetst of de tijd ook passend is voor de cliënt

CRvB 8 oktober 2018

Consequenties voor de praktijk begeleiding, dagbesteding, jeugdhulp?

- Uitspraak zegt daar niets over
- Begeleiding, dagbesteding en jeugdhulp zijn ander soort voorzieningen, maar rechtszekerheid speelt ook bij deze voorzieningen

CRvB 8 oktober 2018

Repareren beleid:

- Uren noemen in de beschikking of het ondersteuningsplan
- onderzoek laten verrichten door objectief, door een onafhankelijke, geen belang bij de uitkomst hebbende derde, het onderzoek van KPMG en Bureau HHM gebruiken of het CIZ Protocol Huishoudelijke Verzorging toepassen
- Beleidsregels aanpassen
- Overeenkomsten met aanbieders checken, eventueel nieuwe afspraken maken

CRvB 8 oktober 2018

Juridisch niet gehouden cliënten die geen bezwaar/beroep hebben lopen terug te zetten in uren of te compenseren als geen (nieuwe) persoonlijke omstandigheden worden aangedragen.

Let wel; politieke en/of beleidsmatige afweging kan een andere zijn.

Handvat:

- Periode kort en/of beleidswijziging beperkt of alleen procedureel → geen tussenoplossing alle cliënten
- Periode lang (6 mnd.- 1 jaar) → wel tussenoplossing alle cliënten

Kies bij conflicten voor een informele aanpak (Prettig Contact met de Overheid zie voor een handleiding voor het sociaal domein: http://prettigcontactmetdeoverheid.nl/bibliotheek/1015)

CRvB 8 oktober 2018

Mogelijke werkwijze tot nieuw beleid

Onderscheid:

1. cliënten die bezwaar en beroep hebben ingesteld, procedure loopt nog
2. bestaande cliënten geen bezwaar en beroep nieuwe meldingen/aanvragen
3. nieuwe cliënten

CLAIM UW HUISHOUDELIJKE ZORG TERUG!

CRvB 8 oktober 2018

1. **Cliënten die bezwaar en beroep hebben ingesteld, procedure loopt nog**

- uitspraak afwachten
- oude indicatie of indicatie op basis van uren CIZ Protocol Huishoudelijke Verzorging

CRvB 8 oktober 2018

2. **bestaande cliënten geen bezwaar en beroep nieuwe meldingen/aanvragen cliënten**

- nieuwe feiten of omstandigheden? ja, via normale procedure in behandeling nemen
- korte periode tot nieuw beleid: tijdelijk indiceren o.b.v. bestaand beleid
- enkel verwijzen naar uitspraken → formele rechtskracht; geen sprake van nieuwe feiten of omstandigheden → brief met uitleg of formeel afdoen

CRvB 8 oktober 2018

3. Nieuwe cliënten

- tijdelijk op basis van bestaand beleid indiceren
- bij bezwaar en beroep: tijdelijke oplossing indicatie gebaseerd CIZ Protocol Huishoudelijke Verzorging
- alternatief: alle cliënten (tijdelijk) op basis van oude indicatie of indicatie gebaseerd op CIZ Protocol

CRvB 10 december 2018

Wat is een deugdelijk onderzoek?

Resultaten tijdsmetingen: norm totale tijd per jaar

Categorie schoonmaakactiviteiten	Woonruimten						
Tijd in uren per jaar	Woon-kamer	Slaap-kamer	Keuken	Badkamer en toilet	Hal	*Indirecte tijd*	**Totaal**
Afnemen nat en droog	13,3	5,8	0,3		4,9		**24,3**
Stofzuigen en dweilen	9,2	4,4	5,4		3,6		**22,6**
Ramen en gordijnen	1,1	1,0	0,6	0,1			**2,8**
Bed verschonen		3,6					**3,6**
Keuken schoonmaken			16,3				**16,3**
Sanitair schoonmaken				15,9			**15,9**
Opruimen	0,2	0,1					**0,3**
Indirecte tijd							**19,0**
Totaal	**23,8**	**15,0**	**22,6**	**16,0**	**8,6**	**19,0**	**104,9**

CRvB 10 december 2018

- Onderzoek naar standaardmodule 78 uur per jaar HH
- De gemeente Nijkerk en Bodegraven-Reeuwijk hebben de onderzoekresultaten aan hun beleid ten grondslag gelegd
- Het beleid wijkt op punten af van het beleid van de gemeente Utrecht

Rechtbank Gelderland

"De rechtbank is van oordeel dat het KPMG-rapport niet deugdelijk tot stand is gekomen. Het baseren van de urennormen op gemiddeldes is in strijd met de strekking van de Wmo 2015. Het is immers de taak van verweerder om te allen tijde maatwerk toe te passen, dus ook bij de standaard taken. Aangezien Bureau HHM voor het resultaat met de grootste omvang, het schoon en leefbaar houden van de woning, gebruik heeft gemaakt van de resultaten van het onderzoek van KPMG, is het HHM-rapport evenmin deugdelijk tot stand gekomen."

CRvB 10 december 2018

- **KPMG onderzoek, uitgangspunten norm:**
- Het is een gemiddelde norm
- Omvang van de woning, de samenstelling van het huishouden en de aanwezigheid van huisdieren (beïnvloedingsfactoren) zijn buiten beschouwing gelaten.
- In de urennorm zijn begrepen de noodzakelijke schoonmaakactiviteiten, de frequentie per activiteit per jaar en de gemiddelde tijdsduur per activiteit.

CRvB 10 december 2018

- Onderzoek is volgens de CRvB onafhankelijk en deugdelijk
- Norm heeft betrekking op standaardmodule
- Onderzoek of meer tijd nodig is vanwege beïnvloedingsfactor(en) en/of het ontbreken van eigen kracht
- Meer uren in het geval van bijzondere omstandigheden (medische noodzaak om een hoger niveau van hygiëne of schoonhouden)

CRvB 10 december 2018

Wanneer kun je als gemeente de resultaten gebruiken?

Als de belangrijkste uitgangspunten uit dat rapport ook worden overgenomen. Zo moet bijvoorbeeld worden uitgegaan van dezelfde schoonmaakactiviteiten en moet rekening worden gehouden met de indirecte tijd.

CRvB 10 december 2018

Repareren beleid:

- onderzoek laten verrichten door objectief, door een onafhankelijke, geen belang bij de uitkomst hebbende derde, het onderzoek van KPMG en Bureau HHM gebruiken of het CIZ Protocol Huishoudelijke Verzorging toepassen
- Beleidsregels aanpassen
- Overeenkomsten met aanbieders checken, eventueel nieuwe afspraken maken

CRvB 10 december 2018

Mogelijke werkwijze tot nieuw beleid

Onderscheid:

1. cliënten die bezwaar en beroep hebben ingesteld, procedure loopt nog
2. bestaande cliënten geen bezwaar en beroep nieuwe meldingen/aanvragen
3. nieuwe cliënten

CLAIM UW HUISHOUDELIJKE ZORG TERUG!

CRvB 10 december 2018

1. **Cliënten die bezwaar en beroep hebben ingesteld, procedure loopt nog**

- uitspraak afwachten
- oude indicatie of indicatie op basis van uren CIZ Protocol Huishoudelijke Verzorging

CRvB 10 december 2018

2. **bestaande cliënten geen bezwaar en beroep nieuwe meldingen/aanvragen cliënten**

- nieuwe feiten of omstandigheden? ja, via normale procedure in behandeling nemen
- korte periode tot nieuw beleid: tijdelijk indiceren o.b.v. bestaand beleid
- enkel verwijzen naar uitspraken → formele rechtskracht; geen sprake van nieuwe feiten of omstandigheden → brief met uitleg of formeel afdoen

CRvB 10 december 2018

3. Nieuwe cliënten

- tijdelijk op basis van bestaand beleid indiceren
- bij bezwaar en beroep: tijdelijke oplossing indicatie gebaseerd CIZ Protocol Huishoudelijke Verzorging
- alternatief: alle cliënten (tijdelijk) op basis van oude indicatie of indicatie gebaseerd op CIZ Protocol

Vragen

Heeft u nog vragen?

Contactgegevens:

ee.schaake@pelsrijcken.nl
(0)70 515 32 38